BERLINGSKE
ONSDAG 28. JANUAR 2026

ULRIK BIE

Analyse. Den historiske aftale mellem EU og Indien om frihandel og samarbejde giver enorme muligheder for dansk erhvervsliv. Lavere told og en fjernelse af indiske bureaukratiske barrierer skaber et helt nyt marked, som især vil gavne mindre danske virksomheder. Hvem behøver USA nu?

En omvendt Trump: Historisk handelsaftale vil ændre verden

Det er svært ikke at blive begejstret over den nye store aftale om samarbejde og frihandel, som EU og Indien nu har indgået. Hvis man altså hepper på en styrkelse af den europæiske økonomi og en regelbaseret verdenshandel.

Det er en aftale mellem ligeværdige partnere, der behandler hinanden med respekt. De glade billeder fra topmødet og underskrivningsceremonien i New Delhi står i skærende kontrast til det anstrengte forhold, som både EU og Indien har til USA.

Samtidig er det en aftale, der styrker det strategiske samarbejde på en lang række områder.

Det er et vigtigt element i aftalen, at den er til begges fordel. I Trumps verden kan USA kun vinde ved, at andre taber. EU har stædigt holdt fast i, at handelsaftaler skal være til gensidig gavn.

Aftalen skal nu udsættes for en juridisk gennemgang, hvilket vil tage frem til sommeren. Herefter vil det være den europæiske ratificeringsproces, der bestemmer, hvor hurtigt aftalen kan træde i kraft.

For begge parter er det en aftale, der rummer enorme muligheder.

Der er få overlap i, hvad Europa og Indien er gode til, og derfor er rummer aftalen et gigantisk potentiale for, at vi kan spille hinanden stærkere.

I modsætning til EUs aftaler med de sydamerikanske lande og Canada, er der faktisk udsigt til, at Frankrig for en gangs skyld ikke stiller sig på tværs. Fordi den europæiske landbrugseksport opnår adgang til et nyt marked.

Det er ikke mindst de mindre europæiske virksomheder, der vinder på aftalen.

Indien er ikke kun omsluttet af en høj toldmur, men har et notorisk omfattende bureaukrati og kringlede regler for at holde importvarer ude. Alt dette bliver kraftigt simplificeret for europæiske virksomheder på en lang række områder – men ikke for andre lande.

Med en voksende velhavende klasse kan Indien blive et nyt stort marked for danske designvarer. Der er et helt kapitel i aftalen, der er rettet mod at lempe forholdene for små virksomheder – begge veje.

Indien vil den anden vej blive leverandør på en lang række af de varer, som i dag kommer fra Kina. De indiske tekstil- og smykkeindustrier vil også få bedre adgang til det europæiske marked, og så peger Indiens premierminister Narendra Modi også på en række landbrugsvarer og fiskeri som vindere.

Med handelsaftalen vil den indiske told på biler gradvist blive sat ned fra 110 procent til ti procent på europæiske biler for op til 250.000 enheder. Det skaber et helt nyt marked for ikke mindst de tyske bilproducenter – her er det biler fra VW. Foto: Ina Fassbender/AFP/Ritzau Scanpix

EU-Kommissionens præsentation fremhæver, at told på 97 procent af EUs vareeksport over fem til ti år vil blive reduceret eller fjernet. Inden for maskiner, fly, plastik og rumfart vil tolden blive nul på stort set alle varer. Det samme gælder for kemikalier, lægemidler og medicinsk udstyr.

Indien er en stor producent af aktive stoffer i lægemidler og står med aftalen til at overtage Kinas rolle i de europæiske forsyningskæder.

Tolden på biler vil gradvist blive sat ned fra 110 procent til ti procent på europæiske biler for op til 250.000 enheder. Det skaber et helt nyt marked for ikke mindst de tyske bilproducenter og vil sammen med handelsaftalen med de sydamerikanske lande markant udvande afhængigheden af det amerikanske marked.

For Frankrig og Middelhavslandene er der betydelige fordele. Tolden på vin bliver sat ned fra op til 150 procent til 20-30 procent. På spiritus fra op til 150 procent til 40 procent. På øl fra 110 procent til 50 procent. For olivenolie til nul procent. For forarbejdede fødevarer fra op til 50 procent til nul.

Der er til gengæld nogle huller på de varer,

»Det er et vigtigt element i aftalen, at den er til begges fordel. I Trumps verden kan USA kun vinde ved, at andre taber.«

som der hele tiden har været følsomme for begge parter. Lammekød er med, men der er ikke noget om eksempelvis oksekød, kylling, ris og sukker. Her forbliver reglerne de samme som nu.

EUs handelskommissær, Maroš Šefčovič, fremhæver, at det er en ny tilgang fra EUs side: »Hvis det er følsomt for jer, så lader vi det ligge,« udtaler han til euronews.

EU forventer, at aftalen med tiden vil fordoble europæisk vareeksport til Indien. EU eksporterede i 2024 varer for 49 milliarder euro eller 360 milliarder kroner til Indien. Til sammenligning var vareeksporten til USA mere end ti gange så stor.

Aftalen giver også privilegeret adgang til hinandens markeder for tjenesteydelser. Her er Indien stærk på en masse digitale ydelser, som kan bidrage til at løfte det europæiske niveau. Men det er også her, at det indiske marked er allermest beskyttet.

Ikke mindst på finansielle ydelser får europæiske banker adgang til det indiske marked i et omfang, der overstiger »alt, hvad Indien har givet andre,« skriver Kommissionen.

Det er en sejr i sig selv – men også et kæmpe problem for Storbritannien, der jo ellers fremfører London som verdens finansielle centrum. Hvor er gevinsten ved Brexit, når EU indgår en bedre aftale med den gamle britiske koloni, end Storbritannien selv kan?

Indien har også måtte sluge en lang række europæiske krav, der skal forhindre social- og klimadumping. Alle indiske varer skal naturligvis leve op til europæiske standarder. Der er også omfattende beskyttelse af patenter og intellektuelle rettigheder.

Beskyttelse af geografiske betegnelser skal behandles i en særskilt aftale. Det er en italiensk kæphest, der tilsiger, at Parmaskinke kommer fra Parma og roquefort fra Frankrig.

Det vil – i parentes bemærket – også løfte standarden af indiske varer på det hjemlige marked, hvor der ofte er tilfælde af svindel og underlødig kvalitet. Men der er også krav og gensidige forpligtelser på arbejdsrettigheder, ikke mindst for kvinder, og den grønne omstilling. Det er begge stærke danske prioriteter.

En af de mest kontroversielle emner er indiske krav om adgang for indiske arbejdere. Her fik Indien store indrømmelser af London, men den europæiske aftale er meget snæver.

I første omgang er det kvalificerede itmedarbejdere, der får adgang til det europæiske arbejdsmarked. Det kan hjælpe med at fylde hullerne i forhold til de store mangler, som mange landes arbejdsstyrker har. Senere kan det udvides til andre professioner, men EU har ikke givet nogen form for garantier.

Visumadgang til Schengen-området lempes, ligesom samarbejde og udveksling på forskning og videregående uddannelse styrkes. Desuden bliver der lavet et system, der åbner for indisk arbejdskraft i sæsonbetonede sektorer, hvor der er mangel på arbejdskraft. Det er eksempelvis et problem i turisterhvervene i mange af Middelhavslandene.

Der er ingen politisk appetit i EU-landene for at åbne en ladeport for import af billig arbejdskraft. Indien forpligter sig til at styrke samarbejdet om »irregulær migration« – altså illegal arbejdskraft.

Handelsaftalen skaber ikke kun stabile rammer om handlen, men også om langsigtede investeringer. En vigtig del af en rigtig handelsaftale er faste regler og rammer for, hvordan man håndterer fremtidige uenigheder. Det er en juridisk bindende aftale, således at virksomhederne ved, hvad de kan regne med i mange år frem.

Det vil forøge virksomhedernes investeringer på tværs – og dermed binde de to økonomier endnu tættere sammen. Også det er præcis det modsatte af, hvad handelsforholdene med USA indebærer. Trumps »handelsaftaler« kan opsiges med et opslag på *Truth Social*.

Europæiske virksomheder har investeret 120 milliarder euro i Indien, mens de indiske investeringer i EU-landene ligger på 40 milliarder euro.

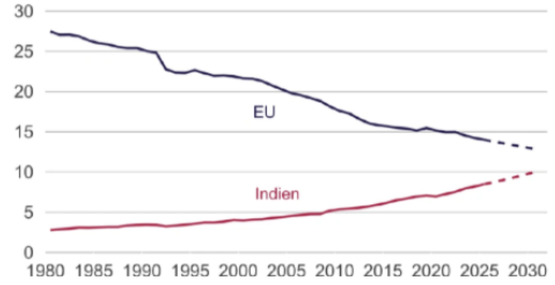
Det er en aftale, der har potentiale til at forandre verdensøkonomien. Hverken EU eller Indien har imperialistiske ambitioner. Aksen mellem Bruxelles og New Delhi kan skabe en helt ny dynamik og åbner perspektiverne for en tredje – regelbaseret – vej for den globale handel. Det gør også EU langt mere attraktiv som klub for dem, der står udenfor.

Hvis danske virksomheder forstår at udnytte de nye muligheder, er der masser af omsætning og arbejdspladser i aftalen.

Ulrik Harald Bie er Berlingskes økonomiske redaktør

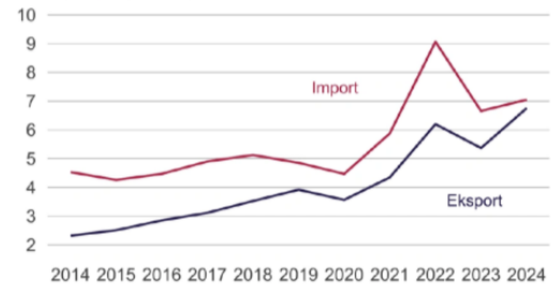
Med den nye handelsaftale vil Indien blive leverandør på en lang række af de varer, som i dag kommer fra Kina. For eksempel vil de indiske tekstil- og smykkeindustrier få bedre adgang til det europæiske marked. Foto: R. Satish Babu/AFP/Ritzau Scanpix

To store handelsblokke går sammen
Pct. af global økonomi

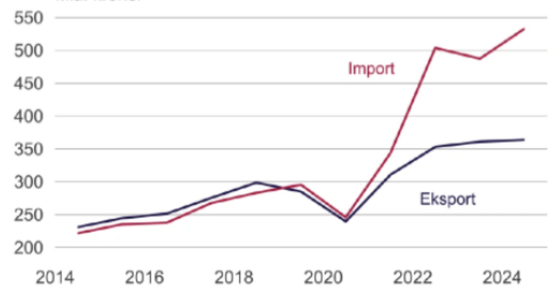
Kilde: IMF, Macrobond, Berlingske

Store eksportmuligheder for danske virksomheder
Varehandel i mia. kroner

Kilde: Macrobond, Berlingske

EUs varehandel med Indien står til at vokse kraftigt
Mia. kroner

Kilde: Macrobond, Berlingske